ECLI:LV:RPPT:2021:0430.11095071720.6.S
Lieta Nr.11095071720
K 68-390-21/23

SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2021.gada 30.aprīlī

Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesa,
tiesnese E.Leitāne,
rakstveida procesā izskatīja krimināllietu, kurā /pers. A/, personas kods /personas kods/, apsūdzēta Krimināllikuma 125.panta otrās daļas 9.punktā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā.

Aprakstošā daļa

/pers. A/ nodarīja tīšu smagu miesas bojājumu personai, ar kuru viņa ir pastāvīgās intīmās attiecībās un ar kuru ir kopīga (nedalīta) saimniecība, turpmāk norādītajos apstākļos.

2020.gadā 2.maijā ap plkst.22.07, pirmstiesas kriminālprocesā precīzāk nenoskaidrotā laikā, /pers. A/, atrodoties /adrese/, dzīvojamā istabā, būdama alkohola ietekmē, savstarpēja strīda laikā ar /pers. B/, tas ir, personu, ar kuru /pers. A/ ir pastāvīgas intīmās attiecības un ar kuru ir kopīga (nedalīta) saimniecība, ar virtuvē paņemto nazi, tīši, ar netiešu nodomu, kas vērsts uz to, lai nodarītu nenoteiktu kaitējumu cietušā veselībai un pieļaujot dažāda smaguma miesas bojājumu nodarīšanas iespēju, iedūra /pers. B/ vienu reizi vēdera priekšējā sienā kreisajā pusē, un ne mazāk kā četras reizes /pers. B/ ķermenī, proti, kreisās sēžas rajonā, labā apakšstilba ārējā virsmā, kreisā augšstilba ārējā virsmā, kreisajā apakšdelmā.

/pers. A/ noziedzīgo darbību rezultātā cietušajam /pers. B/ nodarīti šādi miesas bojājumi: durti – griezta brūce vēdera priekšējā sienā kreisajā pusē, ieejoša vēdera dobumā, ar asiņu uzkrāšanos vēdera dobumā un resnās zarnas bojājumu, durti – grieztas virspusējas brūces kreisās sēžas rajonā, labā apakšstilba ārējā virsmā, kreisā augšstilba ārējā virsmā, kreisajā apakšdelmā. Durti – grieztā, penterējošā brūce vēdera priekšējā sienā pēc sava rakstura pieskaitāma smagiem miesas bojājumiem, kas bīstami cietušā dzīvībai. Pārējās augstāk minētās durti – grieztās virspusējās brūces pēc sava rakstura kā kopumā, tā katra atsevišķi pieskaitāmas maznozīmīgiem miesas bojājumiem.

/pers. B/ nodarītie miesas bojājumi ir tiešā cēloniskā sakarībā ar /pers. A/ noziedzīgajām darbībām.

Tādējādi /pers. A/ izdarīja Krimināllikuma 125.panta otrās daļas 9.punktā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

Motīvu daļa

Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 12.panta pirmajā[1] daļā noteikts, ka krimināllietas, kas nodotas tiesai paātrinātā procesa kārtībā vai izskatīšanai bez pierādījumu pārbaudes, pirmās instances tiesā var izskatīt rakstveida procesā. Tiesa paziņojumā par krimināllietas izskatīšanu rakstveida procesā norāda tiesības prokuroram, apsūdzētajam, aizstāvim un cietušajam 10 dienu laikā pieteikt noraidījumu tiesas sastāvam, iesniegt iebildumus pret lietas iztiesāšanu rakstveida procesā, iesniegt viedokli par piemērojamo soda veidu un mēru un citiem ar spriedumu saistītiem jautājumiem, kā arī norāda nolēmuma pieejamības dienu. Ja iebildumus pret lietas iztiesāšanu rakstveida procesā iesniedzis prokurors, apsūdzētais, aizstāvis vai cietušais, tiesa pieņem lēmumu par lietas iztiesāšanu mutvārdu procesā.

Tiesa konstatē, ka no 2020.gada 9.decembra protokola par apsūdzētās iepazīstināšanu ar krimināllietas materiāliem redzams, ka /pers. A/ ir piekritusi pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai attiecībā uz viņai inkriminēto Krimināllikuma 125.panta otrās daļas 9.punktā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

Atbilstoši Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 12.panta pirmajai[1] daļai apsūdzētā /pers. A/, cietušais /pers. B/ un Rīgas Pārdaugavas prokuratūras prokurore O.Ragaine ir informēti par krimināllietas izskatīšanu rakstveida procesā, kā arī par tiesībām 10 dienu laikā pieteikt noraidījumu tiesas sastāvam, iesniegt iebildumus pret lietas iztiesāšanu rakstveida procesā, iesniegt viedokli par piemērojamo soda veidu un mēru un citiem ar spriedumu saistītiem jautājumiem.

2021.gada 25.janvārī un 2021.gada 3.martā tiesā saņemts Rīgas Pārdaugavas prokuratūras prokurores O.Ragaines viedokļi, kuros norādīts, ka apsūdzētā /pers. A/ ir izdarījusi sevišķi smagu noziegumu, par kura izdarīšanu Krimināllikuma 125.panta otrās daļas 9.punktā paredzēts tikai brīvības atņemšanas sods. Apsūdzētās darbībās ir konstatējami divi atbildību mīkstinošie apstākļi un divi atbildību pastiprinošie apstākļi. Neskatoties uz to, ka apsūdzētās iepriekšējā sodāmība ir dzēsta, prokurore uzskata, ka nepastāv objektīvie apstākļi Krimināllikuma 55. panta piemērošanai, jo minētā likuma norma nosaka, ka pamatu nosacītai notiesāšanai noteic pienākumu tiesai – ņemt vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, vainīgā personību un citus lietas apstākļus. Turklāt, lai notiesātu nosacīti, izvērtējot minētos apstākļus, jāgūst pārliecība, ka vainīgā, neizciešot sodu, turpmāk neizdarīs likumpārkāpumus. Apsūdzētā noziedzīgu nodarījumu izdarīja alkohola ietekmē, noziedzīga nodarījuma rezultātā apdraudot cietušā dzīvību un veselību, nodarot viņam smagus un dzīvībai bīstamus miesas bojājumus, izdarot noziegumu izmantoja nazi, tādējādi minētie apstākļi kopumā liedz apsūdzēto notiesāt nosacīti, jo tādā veidā netiks panākts soda mērķis. Ņemot vērā izklāstītos apsvērumus, prokurore lūdz /pers. A/ atzīt par vainīgu noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 125.panta otrās daļas 9.punktā, un sodīt viņu ar brīvības atņemšanu uz 2 gadiem 1 mēnesi, ar probācijas uzraudzību uz 2 gadiem. Saskaņā ar Krimināllikuma 52.pantu ieskaitīt soda termiņā aizturēšanas laiku no 2020.gada 5.maija līdz 2020.gada 7.maijam. Drošības līdzekli – nodošana policijas uzraudzībā – un papildus drošības līdzekli – aizliegums tuvoties noteiktai personai – atstāt negrozītus līdz sprieduma spēkā stāšanas dienai.

Apsūdzētā/pers. A/ un cietušais /pers. B/ viedokļus nav iesnieguši.

Procesā iesaistītās personas nav iesniegušas iebildumus par lietas izskatīšanu rakstveida procesā, kā arī nav pieteikts noraidījums tiesas sastāvam.

Ņemot vērā, ka lietas dalībnieki nav izteikuši lūgumu par lietas izskatīšanu mutvārdu procesā, noraidījums tiesas sastāvam nav pieteikts, tiesa atzīst par iespējamu krimināllietu izskatīt rakstveida procesā.

Tiesa konstatē, ka, pabeidzot pirmstiesas kriminālprocesu, apsūdzētā /pers. A/ pauda viedokli par pierādījumu pārbaudes neizdarīšanu tiesā, tās neizdarīšanas būtība un sekas viņai tika izskaidrotas un bija saprotamas.

Tiesa atzīst, ka apsūdzētās darbības ir kvalificētas pareizi, un viņas vainīgums ir pierādīts pilnībā, līdz ar to /pers. A/ ir atzīstama par vainīgu un sodāma Krimināllikuma 125.panta otrās daļas 9.punktā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā.

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 527.panta trešās daļas nosacījumiem pierādījumu analīze un to uzskaitījums spriedumā nav nepieciešams.

Saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta otrās daļas prasībām, nosakot apsūdzētajam soda veidu, tiesa ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta piekto daļu /pers. A/ 2020.gada 2.maijā izdarītais noziedzīgais nodarījums pēc Krimināllikuma 125. panta otrās daļas 9.punktā klasificējams kā tīšs sevišķi smags noziegums.

No apsūdzības faktisko apstākļu izklāsta izriet, ka /pers. A/ ar tiešu nodomu un apzināti prettiesiskām darbībām ir vērsusies pret /pers. B/ veselību un dzīvību, nodarot cietušajam smagus miesas bojājumus, kas bīstami dzīvībai.

Pārbaudot apsūdzētās personu raksturojošos datus, tiesa konstatē, ka apsūdzētajai ir deklarētā dzīvesvieta, šķīrusies, apgādībā esošo personu nav, strādājoša, saskaņā ar Krimināllikuma 63.pantu ir uzskatāma par agrāk nesodītu personu.

Krimināllikuma 5.panta pirmā daļa paredz, ka nodarījuma (darbības vai bezdarbības) noziedzīgumu un sodāmību nosaka likums, kas bijis spēkā šā nodarījuma izdarīšanas laikā.

Spēkā esošajā likuma redakcijā noteikts, ka par Krimināllikuma 125.panta otrās daļas 9.punktā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no diviem līdz desmit gadiem un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

Tā kā krimināLsodu politika pamatota ar taisnīguma atjaunošanas un prevencijas principiem, kas prezumē tādu krimināltiesisko sodu un līdzekļu piemērošanu, kas atbilst tieši konkrētam gadījumam, tad tiesa, nosakot apsūdzētajai soda veidu, ievērojot Krimināllikuma 46.panta otrajā daļā norādītos soda veidu ietekmējošos apstākļus, atzīst, ka Krimināllikuma 35.panta definētos preventīvos soda mērķus ir iespējams panākt, /pers. A/ par izdarīto noziedzīgo nodarījumu nosakot inkriminētā panta sankcijā paredzēto soda veidu – brīvības atņemšanu – atbilstoši inkriminētā panta sankcijai, kas ir vienīgais likumā paredzētais pamatsoda veids par šādu noziegumu. Turklāt apsūdzētajai ir nosakāms arī papildsods – probācijas uzraudzība, lai nodrošinātu notiesātās personas uzvedības uzraudzību, sekmētu šīs personas resocializāciju un jaunu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas novēršanu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta trešās daļas prasībām, nosakot apsūdzētajai soda mēru, tiesa ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu tiesa par apsūdzētās /pers. A/ atbildību mīkstinošiem apstākļiem atzīst savas vainas vaļsirdīgu atzīšanu un izdarītā nožēlošanu, kā arī to, ka 2021.gada 23.februārī apsūdzētā ir atvainojusies cietušajam /pers. B/ un noslēgusi izlīgumu ar viņu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 9. un 12.punktu tiesa par apsūdzētās atbildību pastiprinošiem apstākļiem atzīst to, ka noziedzīgais nodarījums izdarīts alkohola ietekmē, kā arī izdarīts ārkārtējās situācijas laikā.

Tāpat tiesa ņem vērā to, ka apsūdzētā ir izmantojusi Kriminālprocesa likuma 21.pantā paredzētās tiesības uz sadarbību ar kriminālprocesa veikšanai pilnvaroto personu, kas izpaudusies vienkāršāka procesa veida izvēlē, tādā veidā nodrošinot efektīvāku krimināltiesisko attiecību taisnīgu noregulējumu, taču tas nav atzīstams par patstāvīgu atbildību mīkstinošu apstākli Krimināllikuma 47.panta izpratnē, bet tiek ņemts vērā pie soda noteikšanas, jo atbilstoši Kriminālprocesa likuma 499.pantam – viens no kritērijiem, lai krimināllietu varētu izskatīt bez pierādījumu pārbaudes, ir apsūdzētā vainas atzīšana un izdarītā nožēlošana.

Tā kā apsūdzētajai ir atzīti divi atbildību mīkstinoši un divi atbildību pastiprinoši apstākļi, tiesa, ņemot vērā soda noteikšanas vispārīgos principus un Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta un Krimināllietu tiesu palātas tiesnešu kopsapulces 2008.gada 1.jūlija lēmuma 15.punktā norādīto rekomendāciju, kas noteic, ka atbildību pastiprinošu apstākļu esamība ir pamats bargāka soda piemērošanai salīdzinājumā ar sodu, kāds būtu piespriežams, šādus apstākļus nekonstatējot, secina, ka apsūdzētajai par izdarīto Krimināllikuma 125.panta otrās daļas 9.punktā paredzēto noziegumu ir nosakāms inkriminētā panta sankcijā paredzētais brīvības atņemšanas sods, pietuvinot to panta sankcijā paredzētajam minimālajam apmēram, ar papildsodu – probācijas uzraudzību – tā vidējā apmērā, lai nodrošinātu apsūdzētās uzvedības uzraudzību, sekmētu viņas resocializāciju un jaunu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas novēršanu.

Atbilstoši judikatūrā nostiprinātajai atziņai Krimināllikuma 55.panta nosacījumu piemērošana ir tiesas tiesības, bet ne pienākums (*Sk. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Krimināllietu departamenta 2008.gada 23.aprīļa lēmumu lietā Nr.SKK-243/2008*).

No Krimināllikuma 55.panta pirmās daļas jēgas izriet, ka nosacītas notiesāšanas noteikšana nav tiesas pienākums pat tad, ja nepastāv atbildību pastiprinoši vai negatīvi apsūdzētā personību raksturojoši apstākļi (*Sk. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta 2007.gada 16.oktobra lēmums lietā Nr.SKK-602/2007*).

Tiesas pārliecība par to, ka vainīgā persona, sodu neizciešot, turpmāk neizdarīs likumpārkāpumus, var veidoties, izvērtējot noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, vainīgā personību un citus lietas apstākļus. Tas nozīmē, ka tiesai, piemērojot Krimināllikuma 55.panta nosacījumus, ir jāvērtē šajā pantā uzskaitītie apstākļi kopumā, nepiešķirot kādam no tiem svarīgāku nozīmi.

Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta un Krimināllietu tiesu palātas tiesnešu 2008.gada 1.jūlija kopsapulces lēmumā, kas izriet no sodu piemērošanas prakses un 2008.gada 25.aprīļa konferencē „Sodu piemērošanas politika" izteiktajiem priekšlikumiem, norādīts, ka, lemjot par nosacītas notiesāšanas piemērošanu vai vieglāka soda noteikšanu nekā likumā paredzētais, tiesām jāievēro ne tikai vainīgā personību raksturojošie dati, bet arī fakti, kas saistīti ar noziedzīgu nodarījumu (noziedzīgu nodarījumu smagums, izdarīto noziedzīgu nodarījumu skaits, nodarītais kaitējums utt.). Nebūtu piemērojama nosacīta notiesāšana tikai tāpēc, ka vainīgais iepriekš nav sodīts vai sodāmība dzēsta, ka viņš nožēlo izdarīto.

Šāds atzinums ir apstiprināts judikatūrā (*Sk., piemēram, Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta 2008.gada 21.augusta lēmums lietā Nr.SKK-478/08*).

Tiesa nevar atstāt bez ievērības to, ka likumdevējs /pers. A/ izdarīto noziedzīgo nodarījumu ir novērtējis kā noziegumu ar augstu kaitīguma pakāpi, apsūdzētās prettiesisko darbību rezultātā tika apdraudēta cietušā /pers. B/ veselība un dzīvība, kā arī /pers. A/ ir konstatēti divi atbildību pastiprinoši apstākļi. Ņemot vērā minētos apstākļus, tiesa negūst pārliecību, ka apsūdzētā, sodu neizciešot, turpmāk neizdarīs likumpārkāpumus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta ceturto un piekto daļu apsūdzētās brīvības atņemšanas soda termiņā ieskaitāms /pers. A/ aizturēšanas laiks šajā kriminālprocesā no 2020.gada 5.maija plkst.10.30 līdz 2020.gada 7.maijam plkst.11.30.

Ar /Nosaukums/ vecākās inspektores Valsts amatpersona 2020.gada 7.maija lēmumu /pers. A/ piemērots drošības līdzeklis – nodošana policijas uzraudzībā – un papildus drošības līdzeklis – aizliegums tuvoties noteiktai personai (lietas 86.lapa).

Tā kā apsūdzētajai /pers. A/ par izdarīto noziedzīgo nodarījumu ir nosakāms brīvības atņemšanas sods, tad sprieduma izpildes nolūkā līdz sprieduma spēkā stāšanās brīdim, apsūdzētajai piemērotais drošības līdzeklis un papildus drošības līdzeklis ir atstājams negrozīts.

Kriminālprocesā par cietušo atzīts /pers. B/, kurš kaitējuma kompensāciju nav pieteicis (lietas 2.lapa).

Pirmstiesas kriminālprocesā apsūdzētā aizstāvību īstenoja zvērināts advokāts Tuvijs Auziņš, kuram saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 84.panta un Ministru kabineta 2009.gada 22.decembra noteikumiem Nr.1493 „Noteikumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības apjomu, samaksas apmēru,

atlīdzināmajiem izdevumiem un to izmaksu kārtību", no valsts līdzekļiem izmaksājami 85 *euro*, kuru atlīdzināšanas pienākums atbilstoši Kriminālprocesa likuma 367.panta pirmās daļas 4.punkta un 368.panta nosacījumiem uzliekams apsūdzētajai.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 240.pantu, izlemjot jautājumu par lietiskajiem pierādījumiem, tiesa atzīst, ka lietiskie pierādījumi – balta aploksne ar nazi, aizlīmēta ar Security Seal Nr.A18 0115057, sporta jaka, iepakota papīra maisā ar Security Seal Nr.A18 0489991, gultas palags, iepakots papīra maisā ar Security Seal Nr.A18 0489990, kas glabājas lietisko pierādījumu glabātuvē Nr.3/2021, ir iznīcināmi pēc sprieduma stāšanās spēkā; kartona kaste ar diviem nažiem, aizlīmēta ar Security Seal Nr.L14 0985833, kas nodota cietušajam /pers. B/, ir uzskatāma par atgrieztu īpašniekam; CD disks ar sarunu ierakstiem, kas glabājas pie krimināllietas materiāliem, ir atstājams glabāšanā pie krimināllietas materiāliem kā elektroniskais dokuments.

Lietā nav uzlikts arests mantai, par kuru būtu pieņemams attiecīgs lēmums.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 12.panta pirmo[1] daļu un Kriminālprocesa likuma 520.pantu tiesa

nosprieda

/pers. A/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 125.panta otrās daļas 9.punktā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt viņu ar brīvības atņemšanu uz 3 (trim) gadiem ar probācijas uzraudzību uz 2 (diviem) gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta ceturto un piekto daļu /pers. A/ soda termiņā ieskaitīt aizturēšanas laiku šajā kriminālprocesā no 2020.gada 5.maija plkst.10.30 līdz 2020.gada 7.maijam plkst.11.30.

/pers. A/ piemēroto drošības līdzekli – nodošanu policijas uzraudzībā – un papildus drošības līdzekli – aizliegumu tuvoties noteiktai personai – atstāt negrozītus līdz sprieduma spēkā stāšanās dienai.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu valstij procesuālos izdevumus 85 *euro* (astoņdesmit pieci *euro*) apmērā par zvērināta advokāta Tuvija Auziņa darbu pirmstiesas procesā, nosakot termiņu sprieduma labprātīgai izpildei – 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Lietiskos pierādījumus – baltu aploksni ar nazi, aizlīmētu ar Security Seal Nr.A18 0115057, sporta jaku, iepakotu papīra maisā ar Security Seal Nr.A18 0489991, gultas palagu, iepakotu papīra maisā ar Security Seal Nr.A18 0489990, kas glabājas lietisko pierādījumu glabātuvē Nr.3/2021,- iznīcināt pēc sprieduma stāšanās spēkā; kartona kasti ar diviem nažiem, aizlīmētu ar Security Seal Nr.L14 0985833, kas nodota cietušajam /pers. B/,– uzskatīt par atgrieztu īpašniekam; CD disku ar sarunu ierakstiem, kas glabājas pie krimināllietas materiāliem,- atstāt glabāšanā pie krimināllietas materiāliem kā elektronisko dokumentu.

Spriedumu var pārsūdzēt divdesmit dienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģijā, sūdzību vai protestu iesniedzot Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā.

Pilns spriedums pieejams no 2021.gada 30.jūnija.

Tiesnese *[personiskais paraksts]* E.Leitāne